

Holocaust herdenking zondag 28 januari 2024

Dilara:

Zojuist hebben we het indrukwekkende verhaal gehoord van Marc en Lisa Boas. Een aantal jaren geleden hebben zij op de Breul gezeten en op dit moment zitten wij, Sam van Oevelen, Eline Dijkman en Dilara Yildirim op de Breul.

Zoals iedereen weet verliep de vervolging van Joden in de Tweede Wereldoorlog geleidelijk. Eerst moesten Joden zich registreren, wat nog onschuldig leek. Daarna werden ze door allerlei verboden geïsoleerd van andere Nederlanders en vervolgens geconcentreerd, bij elkaar gezet in buurten en kampen. De volgende stap was deportatie en uiteindelijk werden de meeste Nederlandse Joden vermoord, de eliminatie.

Voor zover wij weten zijn in de oorlog in Nederland meer dan 111 maatregelen tegen de Joodse bevolking afgekondigd. Op 23 april 1943 verklaarde de Duitse bezetter dat de Nederlandse provincies 'Judenrein' waren, vrij van Joden.

Sam:

Bij deze herdenking willen we kijken wat het voor ons anno 2024 zou betekenen als wij, om wat voor reden dan ook de zondebok, de vervolgd, waren. De anti-Joodse maatregelen tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruiken we daarbij als handvat. We zullen maar een paar van de 111 maatregelen noemen en dan de impact voor ons als jongeren vertalen naar 2024.

Op 1 april 1941 verschenen in Nederland bij cafés bordjes met de tekst "Voor Joden verboden". Stel dat iets dergelijks nu zou gelden voor mij, wat zou dat misschien betekenen? Ik zou bijvoorbeeld niet naar een restaurant mogen gaan terwijl vriendinnen dat wel zouden mogen. Ik zou me eerst erg boos voelen omdat het niet okay is om zo maar mensen iets te verbieden, maar ik zou me ook erg angstig voelen omdat ik niet weet wat volgende stap is.

De volgende stap kwam al de dezelfde dag:

Joodse mensen moesten een persoonsbewijs bij zich hebben, met een groot stempel met een "J" daarin. Stel dat ik nu iets dergelijks bij me zou moeten hebben, hoe zou dat zijn? Ik zou het heel erg raar én vervelend vinden om iets bij me te moeten hebben dat bewijst dat ik minderwaardig zou zijn en dat iedereen dat dan gelijk zou weten als ze mijn persoonsbewijs zouden zien.

Twee weken later werd aan de Joodse bevolking opgelegd dat ze hun radiotoestellen in moesten leveren. Tegenwoordig zou dat net zoiets betekenen als het inleveren van mobieltjes.

Ik zou me dan erg afgesloten voelen omdat ik niet weet wat er buiten mijn omgeving gebeurt.

Eline:

Je verplaatsen in een genocide van ongeveer 80 jaar geleden doen wij jongeren nu aan de hand van beeldmateriaal, boeken en de verhalen van mensen die het toen nog hebben meegemaakt. Als ik de anti joodse maatregelen van toen bekijk, de isolering, de achtervolging en moord op de joden is dat voor mij zo kolossaal dat het nauwelijks vatbaar is. Ze mochten niet naar het zwembad, het strand of de bioscoop.

Een andere anti-Joodse maatregel was de invoering van de Davidster. Deze in mei 1942 ingevoerde beperking zorgde ervoor dat een hele bevolkingsgroep er altijd uitgepikt en ter plekke geïsoleerd en gediscrimineerd kon worden.

Andere voorbeelden zijn dat Joodse kinderen niet meer naar openbare scholen mochten, dat eten alleen nog maar bij de eigen, de Joodse, markt gekocht mocht worden.

Een paar jaar geleden werd mijn eigen vrijheid even tijdelijk voor een gezondheidsdoel, Covid, beperkt maar dit kwam niet door haat zoals in de Tweede Wereldoorlog tegenover andere mensen. Samen met alle Nederlanders mochten we even iets minder doen. Deze maatregelen wil ik en ga ik niet vergelijken met wat er 80 jaar geleden is gebeurd, maar juist door de impact die deze periode op mij en mijn generatie heeft gehad kan ik me maar een fractie indenken van hoe het voor hen heeft kunnen zijn.

Dan hebben we het overigens alleen over de beperkingen en niet over de vervolging, de opsluiting of de moord op de joden.

Angst én wanhoop lagen in de oorlog voortdurend op de loer. Iedere keer dacht je waarschijnlijk, erger kan het toch niet worden en iedere keer werd deze verwachting door de werkelijkheid achterhaald. Het bleek keer op keer weer erger te kunnen.

Een situatie die wij eigenlijk na zoveel jaar gewoon niet meer voor kunnen stellen. Dat gaat ons bevattingsvermogen te boven.

Dilara

Een ander voorbeeld van maatregelen gaat over de instelling van de "Avondklok". Voor Nederlandse Joden betekende de instelling van de avondklok op 29 augustus 1941 dat zij na een bepaalde tijd 's avonds niet meer op straat mochten zijn. Ze moesten zich dan op hun wettelijke adres bevinden. Zoals Eline ook al aangehaald heeft hebben een paar jaar geleden met zijn allen in heel Nederland ook de gevolgen van het instellen van een avondklok meegemaakt. Alleen gold deze avondklok voor iedereen en niet voor een bepaalde groep mensen. Bovendien was deze avondklok ingesteld om medische redenen. Dit valt dan ook niet te

vergelijken met elkaar, maar wat wel overeenkomt is dat er van ons een stukje vrijheid werd afgenomen, net als bij de Joden. Dat hebben wij al ervaren als een inperking van onze bewegingsvrijheid. Wat moet dit dan wel niet betekend hebben voor de Joodse bevolking in de oorlog?

Een laatste voorbeeld dat ik aan wil stippen is het uitloven van "Kopgeld" van ongeveer 7.50 gulden als iemand een Joodse medemens aangaf bij de Duitsers. Het is toch niet te bevatten dat bijvoorbeeld iemand uit mijn straat bereid zou zijn om een klein bedrag te ontvangen alleen omdat hij of zij mij aan zou geven?? Onvoorstelbaar....

Wij als jonge mensen vinden het belangrijk om aandacht te schenken aan deze verschrikkelijke gebeurtenis in het verleden. Ondanks het feit dat deze genocide nu bijna 80 jaar achter ons ligt blijkt zoals ook uit de bijdrage van Marc en Lisa naar voren kwam dat de impact nog steeds groot is. Ook nu nog worden mensen vervolgd, bijvoorbeeld omdat ze een andere huidskleur hebben, homoseksueel zijn of een ander geloof aanhangen. Het is daarom nog steeds van groot belang om oog te hebben voor wat er om ons heen gebeurt en om altijd waakzaam te blijven.

Dilara	06-15483761
Eline	06-22379988
Sem	06-11409792
Jos Coumans	06-53311735
Albert Jens	06-12632656

Als je om wat voor reden niet aanwezig kan zijn bel dan meneer Coumans en mij.

Om 12.00 uur aanwezig zijn bij het gemeentehuis in Zeist (Het Rond).

Wat als?

Als Dilara niet aanwezig kan zijn neemt Eline haar stukjes waar.

Als Eline er niet kan zijn neemt Sam haar stukjes waar, doet haar gedeelte

Als Sam er niet kan zijn doet Eline haar stukje er bij.